

Men når jeg har sagt det, så er jeg også nødt til at sige, at vi ikke har til sinds at falde på halen over dette lovforslag. Det er efter vor opfattelse ikke ganske problemfrit. De statsgaranterede banklån var efter vor opfattelse en fornuftig måde, hvorpå de studerende kunne finansiere deres studier. Der er ikke nogen af dem, der er blevet tvunget til at optage disse lån. Det har man gjort af egen drift og helt frivilligt, og når man tager et lån, så ved man jo udmærket godt, at det også skal betales tilbage på et tidspunkt, og det er jo sådan set udgangspunktet for os i denne sag.

Selve lovforslaget består i virkeligheden af to dele: en del, der sigter til at lempe reglerne og kriterierne for gældseftergivelse, og ingen kan vel have noget imod forslaget om en forhåndstilkendegivelse om eftergivelse af studielån efter 9 år, heller ikke Det Konservative Folkeparti. Man kan så diskutere, om det i alle situationer er rimeligt, at formueforhold og husstandens samlede indtægt ikke skal tælle med i bedømmelsen. Jeg er ikke overbevist om, at det altid vil forekomme at være rimeligt. Men den del af lovforslaget er den mindst problematiske. Der vil vi fra De Konservatives side bruge udvalgsbehandlingen til at få afdækket virkningerne fuldt ud.

Den anden del af lovforslaget, den, der handler om at give låntagere tilbud om at flytte lånet til Hypotekbanken, er efter vor opfattelse noget mere problematisk, om end låntagerne – det gælder såmænd også undertegnede – godt kan se det sympatiske i at skifte til en bank, der efter det, der indføres i bemærkningerne, vil være i stand til at udbyde lånet til en lavere forrentning end den, banker er i stand til i dag.

Så kan vi jo ikke komme uden om, at det her i virkeligheden handler om at lade Hypotekbanken, der jo er statens bank, drive helt almindelig bankvirksomhed i konkurrence med de private banker, en konkurrence, der ikke altid nødvendigvis foregår på lige og fair betingelser. Når nu de private banker udmærket er i stand til at administrere de statsgaranterede studielån, så kan vi altså ikke få øje på den indlysende grund, der skulle være til, at Hypotekbanken nu skulle have adgang til at udvide sin bankvirksomhed, men finansministeren skal da være velkommen til, hvis ikke i dag, så under udvalgsbehandlingen, at argumentere for den del af sagen.

Det er ikke umiddelbart en idé, som vi har sympati for, men som sagt har vi sympati for

selve formålet med lovforslaget, og vi vil med en positiv indstilling bruge udvalgsbehandlingen til at få klarlagt den nøjagtige virkning af forslaget, og når det er sket, så vil vi tage endelig stilling til lovforslaget.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Som det allerede har været fremme i debatten, så bygger det her lovforslag på en aftale mellem SF og regeringen, og jeg skal ikke bore mere i den diskussion, der har været før. Jeg vil bare takke finansministeren for de udmærkede forhandlinger, vi havde her i maj måned, og for resultatet.

Samtidig vil jeg dog udtrykke en lille smule undren over, at det ikke er omtalt i lovforslagets bemærkninger. Man plejer faktisk, når der foreligger en politisk aftale, at henvise til den, og i den forbindelse også påpege, at der ikke har fundet nogen form for forhåndsdrøftelse af den endelige lovudformning sted. Det har på ét punkt givet et klart afvigende resultat. Det vil jeg vende tilbage til.

Men først vil jeg lige sige et par ord om forslagens hovedpunkter, som er fuldt ud tilfredsstillende.

Sagen er jo den, at den 12-års-frist, som er i den nuværende lov, simpelt hen ikke holder. Der er alt for mange mennesker med en stor gæld, som godt nok ved, at de aldrig kommer til at betale den helt ud, men de ved ikke, hvor meget de kommer til at betale. De er kørt ned, når de er kommet frem til de 12 år.

De problemer forstærkes af, at reglerne for gældssanering ikke er offentligt kendte. Hypotekbanken har selvfølgelig nogle skufferegler, men de er udviklede, og de er ikke offentligt kendte. Det vil sige, at de gældsramte ikke aner, hvor de står, når de når frem til snoren, og derfor har vi det problem, at masser af familier er kørt ned.

Det løser forslaget på forskellig vis. Det vigtigste er efter min mening, at man fremrykker tidspunktet fra 12 til 9 år, så folk kan få et vist overblik over deres situation. Da loven blev afskaffet for 8 år siden, var der for de flestes vedkommende en kort overgangsordning. Det betyder, at langt de fleste mennesker nu kan gå ned og få at vide, hvor de egentlig står.

Samtidig forenkler man jo reglerne og offentliggør dem. Det vil sige, at også folk uden denne forhåndstilkendegivelse kan gå ned og få mere tag i deres situation. Disse to ting i forening virker utrolig stærkt.